

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet

20/2937

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO**Politidirektoratet**

Deres referanse:

20/2937

Vår referanse:

20/79952 – 34

Dato:

27.08.2020

Høringsinnspill fra Politidirektoratet - endringer i utlendingsloven og - forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv

Politidirektoratet viser til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til endringer i utlendingsloven- og forskriften. Forslaget innebærer endring av utlendingsloven § 84 og utlendingsforskriften § 17-7 k om opplysningsplikt og unntak fra taushetsplikt for offentlige organer. Dette innebærer at bl.a. at høyere utdanningsinstitusjoner og fylkeskommunene plikter å gi opplysninger om studier til utlendingsforvaltningen, når opplysningene er nødvendige for behandling av søknad om opphold i forbindelse med arbeid, studier og familieinnvandring, samt arbeid på faste innretninger og adgang til å søke første gangs oppholdstillatelse fra riket.

Frist for å inngi høringssvar er satt til 1. september 2020.

Politidirektoratet har forelagt høringen for samtlige politidistrikt, Kripos, Politihøgskolen og Politiets utlendingsenhet (PU). Vi har mottatt innspill fra Oslo, Innlandet og Finnmark politidistrikter samt PU. Høringsinnspillene vedlegges i sin helhet og kommenteres her bare kort. Øst politidistrikt har ikke inngitt høringssvar, men gir sin tilslutning til forslaget.

I samtlige innspill til Politidirektoratet gis støtte til forslaget. Etatene viser til at forslaget vil medføre en mer effektiv saksbehandling og bedre grunnlag for korrekte avgjørelser.

Politidistriktene forbereder søknader for Utlendingsdirektoratet. Med forslaget, vil de enkelt kunne innhente nødvendig dokumentasjon direkte fra utdanningsinstitusjonene, fremfor slik systemet er i dag, der utlendingen selv må innhente og fremlegge nødvendig dokumentasjon. Dersom det blir anledning for utlendingsforvaltningen til å innhente dokumentasjon ved elektronisk samhandling, vil det medføre ytterligere effektivisering av saksbehandlingen.

Oslo politidistrikt påpeker at forslaget vil medføre forbedret samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og redusere misbruk av regelverket.

Politidirektoratet

Behov for opplysninger i andre saker

Innlandet politidistrikt viser til at det også kan være behov for å innhente opplysninger fra grunnskolene for søkere til permanent oppholdstillatelse som er unntatt fra kravet om selvforsørgelse. Innlandet politidistrikt erfarer at det forekommer at utlendinger melder seg som elever ved grunnskolen, men avslutter utdanningen så snart søknaden om permanent oppholdstillatelse er levert. Politidistriktet peker på at en elektronisk samhandling med grunnskolene ville avsløre hvorvidt søkerne faktisk er elever ved utdanningsinstitusjonene. Politidirektoratet støtter dette forslaget.

Også Oslo politidistrikt peker på at det kan være behov for opplysninger fra studiestedene i andre saks kategorier enn de foreslåtte. Distriktet viser spesielt til saker om utvisning, og at det vil kunne være avgjørende med opplysninger om utlendingens tilknytning til Norge, som en del av forholdsmessighetsvurderingen, å finne ut om utlendingen er under utdanning, har god studieprogresjon mv. Direkte tilgang til opplysningene vil kunne medføre mer effektiv saksbehandling for politiet, som forbereder sakene for Utlendingsdirektoratet. Politidirektoratet støtter forslaget.

PU viser til at forslaget i utgangspunkt faller utenfor for de oppgaver som omfattes av PUs mandat. Imidlertid viser PU til at de kan ha et stort behov for å innhente opplysninger fra utdanningsinstitusjoner i arbeidet med å fastsette utlendingers identitet.

PU foreslår at utlendingsforskriften § 17-7 k suppleres med at opplysninger kan gis til politiet i forbindelse med iverksetting av vedtak etter utlendingsloven § 90 og ved fastsetting av utlendingens identitet i henhold til utlendingsloven § 83 annet ledd.

Politidirektoratet er innforstått med at PUs innspill ligger noe på siden av høringen her, men ber departementet vurdere innspillet og eventuelt ta dette i betraktning ved senere regelverksarbeid, som skal legge bedre til rette for politiets krevende oppgave med identitetsfastsettelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Politidirektoratet viser til at forslaget vil medføre en betydelig effektivisering av politiets arbeid som førstelinje og saksforbereder i utlendingsforvaltningen. For at det skal være mulig å innhente dokumenter ved automatiserte søk direkte fra utdanningsinstitusjonene, vil det medføre økte kostnader å utvikle elektroniske løsninger.

Med hilsen

Ane Kvaal
Seksjonssjef

Kristin Aabelvik Evensen
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - endringer i utlendingsloven- og forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv - Oslo politidistrikt

Høringsinnspill - endringer i utlendingsloven- og forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv - Finnmark politidistrikt

Høringsinnspill – endringer i utlendingsloven-og forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv - Innlandet politidistrikt

Høringsinnspill fra PU Forslag til endringer i utlendingsloven - innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv 14.08.20

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 8151 Dep

0031 Oslo

OSLO POLITIDISTRIKT

Deres referanse:

20/79952-2

Vår referanse:

Sted, Dato

Oslo, 12.08.2020

HØRINGSINNSPILL – ENDRINGER I UTLENDINGSLOVEN OG – FORSKRIFTEN OM INNHENTING AV OPPLYSNINGER FRA UTDANNINGSINSTITUSJONER MV.

Innledning

Det vises til Politidirektoratets brev av 22. juli 2020 vedrørende innspill til høring fra Justisdepartementet om endringer i utlendingsloven og –forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv. Frist for innspill til Politidirektoratet er 15. august 2020.

Innspillet er besvart av Felles enhet for utlending og forvaltning ved Oslo politidistrikt.

Generelle betraktninger

Oslo politidistrikt er positive til de endringer som er foreslått. Det er etter vårt syn et behov for å innhente opplysninger etter utlendingsloven § 84 fra flere enn de organer som i dag følger av bestemmelsen, og en plikt for fylkeskommunene, universiteter, offentlige høyskoler, frittstående skoler, private høyskoler, studentsamskipnadene og Kompetanse Norge til å gi opplysninger vil i stor grad bidra til en mer effektiv og korrekt saksbehandling.

Etter vår mening vil endringen bidra til mer korrekte avgjørelser og en sikrere tilgang på opplysninger. Oslo politidistrikt er kjent med flere tilfeller der søkeren har manipulert eller forfalsket opptaksbrev og studieprogresjonsrapporter. Ved å kontakte utdanningsinstitusjonene direkte, vil utlendingsmyndighetene raskt få korrekt informasjon, hvilket vil medføre mindre etterarbeid og sikre at vedtak blir fattet på rett grunnlag. Dette vil antagelig også føre til færre tilbakekall i slike saker, da utlendingsmyndighetene vil ha tilgang til korrekte og oppdaterte opplysninger på vedtakstidspunktet, hvilket også gir bedre forutsigbarhet for søker. Utlendingsforvaltningen behandler ofte saker av stor betydning for den enkelte, og lang saksbehandlingstid kan føles som en stor belastning. Endringen vil gi rom

OSLO POLITIDISTRIKT

for innføring av mer automatiserte behandlinger og innhenting av opplysninger, og vil bidra til kortere saksbehandlingstid i mange saker. Sett under ett vil den foreslåtte endringen bidra til en mer effektiv saksbehandling, både med tanke på bruk av tid og ressurser.

Politiets arbeid med utdanningssaker som førstelinje i utlendingssaker

De foreslåtte endringene vil forenkle politiets arbeid som førstelinje i utlendingssaker. Enklere tilgang på sikrere og mer korrekte opplysninger bidrar til en mer effektiv saksbehandling.

Et vilkår for å innhente slike opplysninger er at opplysningene er nødvendige i saksbehandlingen. Dette vil i utgangspunktet innebære at det må foretas en vurdering i hver enkelt sak om hvorvidt det skal innhentes opplysninger fra utdanningsinstitusjonene og hvilke opplysninger som skal innhentes. Mange typer opplysninger vil allikevel være de samme fra sak til sak, for eksempel der de stilles som et vilkår for en tillatelse. En ordning hvor enkelte opplysninger innhentes gjennom standardiserte og/ eller automatiserte behandlinger vil i stor grad være hensiktsmessig for økt effektivitet, og en felles elektronisk samhandlingsløsning der utlendingsmyndighetene selv kan hente ut nødvendige opplysninger er derfor ønskelig.

Oslo politidistrikt har i dag en uformell avtale med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) i Ås ved at studiestedet sender studieprogresjon direkte til politiet i stedet for at det går via studentene¹. Denne ordningen gir studentene færre muligheter til å forfalske og manipulere egen studieprogresjon.

Vår erfaring viser at flere studiesteder oppgir tilfredsstillende studieprogresjon eller anbefaler videre studier for studenter som åpenbart ikke oppfyller vilkårene. Ved at studiestedene selv er i direkte kontakt med politiet, gis det et tydeligere signal til studiestedet om at de er ansvarlige for de opplysningene som gis, hvilket kan bidra til at opplysningene er mer korrekte. I tillegg vil den foreslåtte endringen gi politiet en videre adgang til å be om dokumentasjon som underbygger studiestedets uttalelse.

Etter vårt syn vil endringene derfor kunne bidra til økt samarbeid mellom politiet og utdanningsinstitusjonene for å redusere misbruk av regelverket.

Øvrige bemerkninger

Ikke alle sakstyper er omfattet av den foreslåtte endringen. Oslo politidistrikt mener at det også i andre saker kan være nødvendig for saksbehandlingen med opplysninger fra utdanningsinstitusjoner, og vi ønsker her å trekke frem utvisningssaker. Opplysninger for å bekrefte/ avkrefte utlendingens tilknytning til Norge gjennom for eksempel opptak til skole og studier, studieprogresjon, bolig og underhold, samt opplysninger om barn i videregående skole kan være helt nødvendig for saksbehandlingen i slike saker, herunder valg av utvisningshjemmel, og en enklere tilgang på slike opplysninger vil bidra til riktigere og tilstrekkelig opplyste avgjørelser, samt en mer effektiv saksbehandling i mange saker. Utvisningssaker er svært inngripende, og det er derfor av stor betydning for den enkelte at avgjørelsene som tas er korrekte. Det vises til at utvisningssaker er inkludert i tilknytning til flere andre organer etter utlendingsloven § 84 første ledd, jf. utlendingsforskriften §§ 17-7d flg.

¹ Jf. utlendingsforskriften § 10-21 sjette ledd 2. punktum.

Det er en viss adgang til å gjenbruke opplysninger fra en utlendingssak i en annen, så fremt gjenbruk er påregnelig.² I mange saker er det imidlertid behov for oppdaterte opplysninger, og en enkel tilgang til disse opplysningene vil bidra til mer effektiv ressursbruk.

Økonomiske og administrative betraktninger

Den foreslåtte endringen vil bidra til økt effektivitet i saksbehandlingen. Det vil måtte påregnes økte kostnader i forbindelse med innføringen av nye elektroniske løsninger, men det er vår mening av at disse kostnadene raskt vil tjenes inn ved at saksgangen blir mer effektiv og at enklere tilgang til korrekte og oppdaterte opplysninger vil medføre mindre bruk av ressurser.

Med hilsen

Jan Eirik Thomassen

Enhetsleder / politiinspektør

Saksbehandler:

Julie Schulerud Hay Walseng

Juridisk rådgiver

Telefon: 22 34 21 86

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Du kan på forespørsel få en underskrevet versjon av dette dokumentet.

² Jf. UDI 2010-149 pkt. 4.1.3, jf. bl.a. GI-01/2010, jf. utlendingsloven § 40 4. ledd.

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Finnmark politidistrikt

Deres referanse:
20/79952

Vår referanse:
20/79952 - 23

Dato:
12.08.2020

Høringssvar - endringer i utlendingsloven- og forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv

Finnmark politidistrikt stiller seg positiv til departementets forslag om å endre utl. § 84 og innføre ny § 17-7 k i utlf., om opplysningsplikt om studier etter anmodning fra politiet.

Som høringsnotatet viser til er opplysninger om studie relevant i en rekke oppholdssaker, også for førstelinja i politiet. Elektronisk innhenting slike opplysninger vil klart effektivisere saksbehandlingen for politiet. Det at politiet selv får hjemmel til å innhente oppdaterte opplysninger fra offentlige utdanningsinstitusjoner vil være tidsbesparende for alle parter, og medføre kortere saksbehandlingstid knyttet til søknadsprosessen. Resultatet vil således bidra til at restansen går ned.

Endringsforslaget vil videre gi en positiv dominoeffekt på saksbehandlingen for hele utlendingsforvaltningen. Vi vil raskere kunne utrede saken og være sikker på at informasjonen er korrekt og oppdatert, før den sendes til endelig behandling hos UDI.

For førstelinja i Finnmark politidistrikt vil forslaget i størst grad påvirke saksbehandlingen i søknader om fornyelse av studenttillatelse. Det vil også i noe omfang kunne effektivisere saksgangen i saker om familieinnvandring for å sjekke referansepersonen.

Med hilsen

Trond Eirik Nilsen
Visepolitimester

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Finnmark politidistrikt

Post: Postboks 501, 9917 Kirkenes
E-post: post.finnmark@politiet.no

Tlf: (+47) 78 97 20 00

Org. nr: 984000049
www.politiet.no

Saksbehandler
Kristine Shanika Østergård
Seniorrådgiver

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vik
0125 OSLO

Innlandet politidistrikt

Deres referanse:
20/79952-2

Vår referanse:
20/79952 - 21

Dato:
10.08.2020

Høringsinnspill fra Innlandet politidistrikt –endringer i utlendingsloven-og forskriften om innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv

Innlandet pd ser det som positivt at vi kan innhente opplysninger selv, og at vi kan gjøre det elektronisk. Det vil gjøre saksbehandlingen mer smidig, og være en sikkerhet for både søker og saksbehandler, at de opplysningene som blir lagt til grunn for søknaden er korrekte. Vi er av den formening at dette vil medføre mindre jobb for oss i førstelinjen, da vi bruker masse tid på å etterspørre dokumenter.

I forbindelse med søknad om PO for de som er unntatt kravet om selvforsørgelse fordi de går på grunnskole og videregående er det ønskelig at det hadde vært mulig å innhente opplysninger om de faktisk er på skolen (karakterer og fravær)? Vi har fått tilbakemelding fra diverse læringssteder om at det er mange som melder seg opp for å få PO, og slutter så snart de har levert søknaden/fått bekreftelsen.

Med hilsen

Lene Flem Lian
Avdelingsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Innlandet politidistrikt

Post: Postboks 355, 2303 Hamar
E-post: post.innlandet@politiet.no

Tlf: (+47) 62 53 90 00

Org. nr: 983997953
www.politiet.no

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Deres referanse
20/79952-17

Vår referanse
20/79952-17

Dato
14.08.2020

Høringsinnspill fra Politiets utlendingsenhet – Forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften – innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner mv.

Det vises til Politidirektoratets (POD) henvendelse av 28. juli 2020, vedlagt høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartement (JD) med forslag til endring i utlendingsloven og utlendingsforskriften. Frist for høringsuttalelse til POD er satt til 15. august 2020. Nedenfor følger høringsinnspill fra Politiets utlendingsenhet (PU).

Forslaget innebærer at fylkeskommunene, universiteter, høyskoler, frittstående skoler, studentsamskipnadene og Kompetanse Norge plikter å gi opplysninger om nærmere avgrensede forhold til utlendingsmyndighetene, herunder politiet. Opplysningsplikten foreslås avgrenset til søknad om nærmere angitte studie- og arbeidstillatelser, familiejenforening, søknad om førstegangs opphold etter innreise, søknad om permanent oppholdstillatelse, samt i sak om tilbakekall av ovennevnte tillatelser. Forslaget innebærer videre at det legges til rette for automatisert innhenting og avgjørelse av de foreslåtte opplysningskategorier. Med unntak av saksforberedende arbeid ved sak om tilbakekall faller forberedelse og behandling av de foreslåtte innhentingsformål utenfor PUs mandat og vil således ikke berøre PUs arbeidsutførelse. Forslaget kommenteres derfor ikke i detalj, utover at en støtter forslaget og den begrunnelse som er gitt for dette.

PU ønsker imidlertid å knytte noen kommentarer til avgrensingen av formål nevnte utdanningsinstitusjoner plikter å gi opplysninger til, og det foreslås på basis av dette en utvidelse av de formål som omfattes av forslaget.

PU har et nasjonalt ansvar for registrering av alle asylsøkere, klarlegge/fastsette identiteten til utlendinger og iverksette alle negative vedtak i asylsaker, jf. Instruks for PU av 1. juni 2005 og PODs rundskriv 2012-005.

Slik forslaget er formulert så vil verken ID-avklaring eller iverksetting av negative vedtak være omfattet. Dette mener PU er uheldig, da mulighet for innhenting av opplysninger fra de foreslåtte utdanningsinstitusjonene vil kunne styrke PUs muligheter til å klarlegge/fastsette identitet og til å iverksette negative vedtak.

Politiets utlendingsenhet

Besøk: Økernveien 11-13, 0653 Oslo
Post: Postboks 2095 Vika, 0125 Oslo
Tlf: 22 34 24 00 Faks: 22 35 37 00
E-post: politiets.utlendingsenhet@politiet.no

Org. nr.: 986 210 504 mva

For å få gjennomført effektivisering av negative vedtak så er politiet avhengig av at identiteten til utlendingen er tilstrekkelig avklart til at vedkommende blir verifisert og akseptert inn som borger av aktuelt mottakerland. I saker der utlendingen ikke selv bidrar til å fastsette sin identitet i henhold til plikten i utlendingslovens § 83 annet ledd vil muligheten for å kunne innhente informasjon fra utdanningsinstitusjoner kunne være et verdifullt bidrag inn i id- og returarbeidet.

Videre vises det til at PU har et nasjonalt ansvar for å klarlegge/fastsette identiteten til asylsøkere, noe som innebærer at arbeidet med å avklare korrekt ID vil være gjennomgående i ankomstfasen. Undersøkelsene og utredningene som utføres i denne fasen er avgjørende for å gi et godt beslutningsgrunnlag for vedtaksorganet, men arbeidet er like viktig for å bidra til at tvangsretur kan gjennomføres når utlendinger med negative vedtak ikke vil forlate riket.

Også der utlendingen ikke har oppfylt plikten til å melde adresse endring etter utlendingslovens 19 annet ledd, ville det vært nyttig om politiet i forbindelse med søk av personer som er registrert forsvunnet hadde mulighet til å innhente opplysninger om vedkommende er/har vært registrert ved en utdanningsinstitusjon.

For øvrig nevnes det at politiet i kraft av utlendingslovens § 84 jf. utlendingsforskriftens §§ 17-7d flg. allerede har anledning til å innhente opplysninger fra flere offentlige organer ifm id-fastsettelse og ved iverksetting. De samme hensynene vil gjøre seg gjeldende når det gjelder innhenting av opplysninger fra utdanningsinstitusjoner.

PU foreslår på denne bakgrunn at forslag til ny utlendingsforskriftens § 17-7k suppleres med at foreslåtte opplysningskategorier også kan gis til politiet ifm iverksetting av vedtak etter lovens § 90 og ved fastsetting av utlendingens identitet, jf. utlendingslovens § 83 annet ledd.

.

Vennlig hilsen

Marianne Jakobsen
avdelingsleder

Rolf Odner
fungerende seksjonsleder

Saksbehandler:
Rolf Odner